

### Список використаних джерел:

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89.
2. Про Рахункову палату: Закону України від 02.07.2015 р. № 576-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 36. – Ст. 360.
3. Про Державну аудиторську службу України: Положення, затверджене Постановою КМУ від 03.02.2016 року № 43 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 12. – Ст. 506.
4. Державний контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері державних/публічних закупівель [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dozorro.org/derzhkontrol>

**Зозуля К.О.**

*студентка,*

*Науковий керівник: Куш О.Є.*

*кандидат юридичних наук, доцент,*

*Полтавський юридичний інститут*

*Національного юридичного університету*

*імені Ярослава Мудрого*

## СТАТУС ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ КРАЇНІ

У сучасному світі від державних службовців залежить стабільне існування держави як у внутрішніх зносинах, так і запорука її престижу на міжнародній арені. Державна служба забезпечує діяльність механізму держави, егарантією її готовності до практичної реалізації завдань і функцій держави. У демократичних країнах державна служба виступає як організаційний засіб виконання державою своїх цілей. Актуальність даної теми обумовлена істотними змінами в законодавстві з питань державної служби. Вітчизняні та іноземні вчені створили значну базу з досліджень української державної кадрової політики. Даному питанню присвятили свої роботи: В. Бакуменко, О. Воробйов, С. Дубенко, Г. Келбича, Р. Кондратьєв, С. Серьогін, П. Рабінович, Ю. Битяк та інші.

Провідним елементом правового інституту державної служби є, безпосередньо, статус державного службовця. Усі інші елементи покликані «обслуговувати» функціонування державної служби та державних службовців. Дані елементи конкретизують і дозволяють на повну реалізувати статус державних службовців.

В. М. Манохін акцентує увагу на тому, що в статуті посади відтворюється основна функція, що виконується працівником, який її обіймає, а назва посади являє собою чітке формулювання, що відображає ступінь індивідуалізації та спільності в системі функцій структурного підрозділу, органу в цілому та галузі в міжгалузевому масштабі [1, с. 33–40]. Тому статус державного службовця є комплексною багатоелементною структурою, тому викликає труднощі при аналізі цього питання.

Відповідно питання статусу державних службовців закріплено в II розділі Закону України «Про державну службу». У Законі чітко окреслені обов'язки та права службовців. Також законодавець окремо відвів питання щодо дисциплінарної відповідальності, щодо необхідності декларування доходів персонам, які мають на меті отримати посаду і статус державного службовця.

Гарантії, обмеження, права, обов'язки та економічне забезпечення є основними правовими елементами статусу державних службовців. На думку багатьох вчених до статусу службовців слід відносити юридично владні повноваження, а також юридичну відповідальність. Статус державних службовців включає службову правоздатність і дієздатність державних службовців. Одночасно із зарахуванням особи на державну службу, тобто з виникненням службово-правових відносин, у особи виникає службова правоздатність і дієздатність [2, с. 20–26]. Тому, зрозумілим є те, що повне припинення правосуб'єктності виникає після припинення особою служби. Питання обсягу службової правосуб'єктності державних службовців виходить, насамперед з посади та компетенції.

Виходячи з вище сказаного, можна виокремити дві групи елементів:

– елементи, які мають своє вираження в статусі певної посади (наприклад права та обов'язки, відповідальність посадової особи);

– елементи, що не мають закріплення в статусі посади (права та обов'язки, обмеження та заборони, відповідальність, які стосуються не окремого державного службовця, а усіх державних службовців).

Практика декларування доходів та фінансових зобов'язань державних службовців є інструментом посилення доброчесності. Українське законодавство надає вимогу подачі таких відомостей як перед вступом на посаду державного службовця, так і щороку під час здійснення служби.

Відповідно до Постановки Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 р. № 65 «Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців» законодавець визначив потужну основу стабільності та ефективності державної служби, закріпивши як правила діяльності та етики під час здійснення державної служби, так і можливість притягнення до дисциплінарної відповідальності за їх порушення. Але від 22 березня 2017 року КМУ визнав цю постанову такою, що втратила чинність. Відсутність же прямих заходів щодо відповідальності за порушення правил поведінки не забезпечує їх належного виконання, а правова культура і сумлінність у виконанні службових повноважень ще не досягли такого високого рівня, аби свідомо їх дотримуватися. Тому доцільно б було відновити постанову Кабінету Міністрів України.

Таким чином, адміністративно-правовий статус державних службовців має враховуватись як під час законотворчої, так і правозастосовної діяльності, і є комплексом прав та обов'язків, обмежень та відповідальності, визначених нормами адміністративного права.

### Список використаних джерел:

1. Манохин В.М. Правовое регулирование государственной службы / В.М. Манохин // Сов. гос-во и право. – 1968. – № 1. – С. 33–40.

2. Костюков А.Н. Должностное лицо: административно-правовой статус / А.Н. Костюков // Правоведение. – 1987. – № 2. – С. 20–26

**Каландирець Я.М.**

*студент,*

*Науковий керівник: Куш О.Є.*

*кандидат юридичних наук, доцент,*

*Полтавський юридичний інститут*

*Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

## **ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ**

Децентралізація стала якісно новим явищем в новітній історії України, поставивши на порядок денний передачу державними органами повноважень, бюджетів органам місцевого самоврядування. Актуальність цього питання полягає в тому, що наша держава обрала курс на співпрацю зі спільнотою цивілізованих європейських держав, які вже втілили цю комплексну реформу, що призвело до поліпшення економічних та соціально-культурних показників їх розвитку.

Залучивши до вирішення проблем інститути громадянського суспільства та місцевого самоврядування, проблему якісного задоволення таких потреб допомагає вирішити децентралізація, адже в ході її проведення здійснюється передача права приймати рішення органам, які не підпорядковані центральним органам влади і яких обирають зацікавлені громадяни [1].

Данія ще в 2007 році започаткувала проведення реформи децентралізації. У ході цього процесу здійснено укрупнення територіальних громад, унаслідок чого кількість комун – нижчих адміністративно-територіальних одиниць Данії було зменшено з 271 одиниці до 98 шляхом збільшення їх розміру; а кількість регіонів зменшилася з 14 до 5. На сучасному етапі середня чисельність комуни перевищує 50 тис. осіб, а регіону – близько 0.7–1.4 млн осіб. Формування власних доходів бюджетів місцевого самоврядування в Данії є схожим з українським аналогом – близько 70% доходів становлять надходження від податків громадян, 10% – місцеві платежі, 8% – податок на майно. Державні гранти у випадку Данії становлять лише 7%, а цілі, на які вони можуть бути виділені, визначаються органами місцевого самоврядування.

Серед країн-членів Євросоюзу одним із яскравих прикладів втілення реформи децентралізації є Іспанія, у якій цей процес було здійснено шляхом передачі повноважень центрального уряду урядам регіонів. Завдяки цьому станом на I квартал 2016 року через муніципалітети здійснюється фінансування лише 13% видатків, а витрати таких регіонів становлять 35% від загального обсягу державних витрат.

Уперше в Україні явище децентралізації згадується за часів Української Народної Республіки, в Конституції якої зазначалося, що «не порушуючи